

17. Svar på kritikpunkter vedr. analysearbejde ifm. termonet

26. juni 2024

Spørgsmål

Ifm. de politiske drøftelser om opfølgning på *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022*, herunder afklaring om termonet, har Termonet Danmark fremsendt en række kritikpunkter vedr. det gennemførte analysearbejde ifm. termonet og de faglige vurderinger i oplægget til regulering af termonet. Det er efterspurgt, at der udarbejdes et svar på bemærkningerne.

Svar

Indledningsvist gøres der opmærksom på, at regeringens oplæg til regulering af termonet er en opfølgning på *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022*, hvor det fremgår, at ”Der tages endvidere stilling til, om løsninger som termonet bedst håndteres i varmforsyningsloven eller andre steder”.

Regeringen lægger op til – på baggrund af et analysearbejde – at det bliver muligt for kommunale fjernvarmevirksomheder at etablere og drive termonet på kommercielle vilkår. Det er tilsvarende i dag muligt for private og forbrugerejede selskaber at drive termonet kommercielt. Der henvises til udleverede notits 7 vedr. ’Gennemført analysearbejde ifm. termonet’ og notits 8 vedr. ’Afklaring om regulering af termonet’.

De fremsendte kritikpunkter vedrører overordnet to temaer; *beskrivelsen af termonet som koncept* og *økonomiske forhold vedrørende termonet*. Disse besvares nedenfor.

Tema 1: Beskrivelsen af termonet som koncept

Det er fremført i Termonet Danmarks kritik, at beskrivelsen af termonet som en jordvarmeløsning er forkert og bør betegnes som ”5. generations fjernvarme” eller ”kold fjernvarme”.

Energistyrelsen bemærker hertil, at selve betegnelsen ikke er afgørende for regeringens oplæg, som er baseret på analysen fremført i de udleverede notitser. Det kan desuden oplyses, at det er Energistyrelsens opfattelse, at de foreliggende termonet-projekter har en lang række fællestræk med individuel jordvarme:

- I de fremlagte termonet-projekter produceres varmen altovervejende af en sædvanlig, individuel jordvarmepumpe i hver bygning, ligesom ved individuel jordvarme.
- I projekterne er der behov for et større, frit areal til slanger i jorden (typisk 1½-3 gange det opvarmede bygningsareal), ligesom ved individuel jordvarme.
- Varmeforsyningen i de fremlagte projekter afhænger af forsyning via elnettet.

Den afgørende forskel mellem de fremlagte termonet-projekter og individuel jordvarme er, at jordvarmepumperne i termonet ikke er forbundet direkte til jordslanger på eller nær egen matrikel. I stedet er jordvarmepumperne i termonet forbundet via et tostrengt net, som skal graves ned i bebyggelsen på tværs af matrikler.

Energistyrelsen bemærker, at der fra jordslangerne fremføres en væske, der ikke er varmere end jorden, og som dermed har samme temperatur som vand fra den kolde hane. Væsken kan ikke anvendes til at opvarme bygninger eller brugsvand, og der skabes kun anvendelig varme, fordi der indgår jordvarmepumper i bygningerne. I de fremlagte termonet-projekter anvendes altovervejende jordvarmepumper i hver tilsluttet bygning og af samme type som ved individuel jordvarme.

Tema 2: Økonomiske forhold vedrørende termonet

Det er fremført i Termonet Danmarks kritik, at Energistyrelsens analyse af de økonomiske forhold vedrørende termonet, herunder særligt beregningerne, ikke afspejler de tilsendte projektforslag for termonet.

For det første hævder Termonet Danmark, at Energistyrelsens analysearbejde ikke medtager al information, herunder to budgetter indsendt af Termonet Danmark i efteråret 2023. Energistyrelsen bemærker hertil, at de økonomiske forhold, som er gennemgået i analysearbejdet, jf. udleverede notits 7 vedr. *'Gennemført analysearbejde ifm. termonet'*, er baseret på 19 budgetter vedrørende forslag til termonet. Disse omfatter alle forslag til nye termonet modtaget fra Termonet Danmark og andre aktører, herunder også to budgetter for forslag til termonet-projekter, som Energistyrelsen modtog i oktober. Sidstnævnte var dog ikke muligt at indregne i materialet til NEKST-arbejdsgruppen inden for den givne tidshorisont, men budgetterne er efterfølgende blevet gennemgået og indgår således i de analyser, der beskrives i de udleverede notitser.

For det andet fremfører Termonet Danmark, at *"Den høje pris skyldes, at man har taget udgangspunkt i screeninger, hvoraf mange har brugt jordvarmeboringer som energikilde. Jordvarmeboringer er markant dyrere end vandretliggende jordvarmeslanger. Det eneste projekt med vandretliggende slanger, man har inkluderet, viste sig også at være projektets billigste."* Det bemærkes hertil, at de 19 budgetter vedr. forslag til termonet, som Energistyrelsen har gennemgået, omfatter 10 budgetter med vandretliggende jordslanger og 9 budgetter med jordslanger i lodrette boringer. I budgetterne ses eksempler på meget høj anlægspris også med vandrette jordslanger. I de mest detaljerede budgetter, hvor prisen for ledningsnet og stikledninger fremgår specifikt, fremgår det, at ledningsnet og stikledninger er den afgørende årsag til merprisen per bolig sammenlignet med individuel jordvarme og andre individuelle løsninger.

Det bemærkes yderligere, at ovenstående er baseret på budgetter, og det bemærkes i forlængelse heraf, at det eneste *realiserede* termonet-projekt af nyere dato i eksisterende bebyggelse, som Energistyrelsen har modtaget prisoplysninger om, har højere anlægspris per bolig end samtlige af de nævnte budgetter.

Det bemærkes endvidere, at der i den økonomiske analyse også indgår flere forslag med meget lave anlægspriser. Den gennemsnitlige anlægspris set over alle budgetter er imidlertid væsentligt højere end for disse anlæg. Samtlige budgetter angiver desuden lavere anlægspris end den, der er fremlagt for det eneste realiserede projekt af nyere dato i eksisterende bebyggelse.

Uanset om der anvendes en anlægspris fra det realiserede projekt eller gennemsnitlig budgetteret anlægspris for de nævnte 19 forslag, bliver varmeprisen med termonet væsentligt højere end med rent individuelle varmepumpeløsninger, når der i øvrigt anvendes samme forudsætninger mht. elpriser, rente og andre forhold.

Endelig bemærker Energistyrelsen, at Energistyrelsens analyse af økonomi i termonet har medtaget al information om konkrete anlægsomkostninger i nyere projekter, som er modtaget i forbindelse med dialogen med Termonet Danmark og andre aktører. Resultaterne er løbende fremlagt for Termonet Danmark, som imidlertid ikke er vendt tilbage med ny information, der har givet anledning til at revidere analysens hidtidige konklusioner.